

'Uitklaring Levensindevragen Team' geeft advies aan patiënten die niet langer willen lijden

Levensindekliniek is geen sterfhuis

WEMMEL

In de nieuwe levensindekliniek in Wemmel kunnen mensen met vragen over vrijwillig levenseinde terecht voor advies, bemiddeling en, als noodoplossing, doorverwijzing naar een instelling die wel naar patiënten luistert die niet meer willen lijden. Het initiatief moet 'vermijdbare ellende voorkomen', zegt initiatiefnemer Wim Distelmans.

SOFIE VANLOMMEL

De levensindekliniek heet officieel 'Uitklaring Levensindevragen Team' (Ulteam), en biedt advies, consultaties en eventueel hospitalisatie aan patiënten en hun familie. Als intensieve contacten tussen de specialisten van Ulteam en de behandelende geneesheer van de patiënt die zelf voor zijn levenseinde wil kiezen niets opleveren, biedt een transfer naar het nabijgelegen UZ Brussel een noodoplossing.

Zelf zal de levensindekliniek geen euthanasie uitvoeren, en dat is volgens Wim Distelmans een bewuste keuze. "In de eerste plaats is dat oncomfortabel voor de patiënt, maar we willen vooral vermijden dat iedereen naar hier wordt gestuurd. Het is net de

bedoeling dat euthanasie en vragen rond levenseinde in alle instellingen bespreekbaar en mogelijk zijn.

"Vijftwintig jaar geleden wilden veel ziekenhuizen niet weten van palliatieve sedatie, met als argument dat een ziekenhuis dient om te genezen en niet om te sterven. Nu vinden ze euthanasie niet nodig, want ze hebben een palliatieve dienst. Het geheugen van ziekenhuizen is kort. En nog veel te vaak wordt de vraag om euthanasie niet of te laat gehoord."

Psychiatrische patiënten die ondraaglijk en uitzichtloos lijden (zie kader), patiënten bij wie er discussie bestaat over hun al dan niet terminale status, maar ook mensen die niet met hun eigen arts durven praten, zijn welkom. Patiënten leggen nog veel schroom aan de dag, zegt huisarts Patrik Vankrunkelsven. "Bij de artsen zijn het niet zozeer ideologische als wel praktische bezwaren die in de weg staan. Onzekerheid, onwetendheid en gebrek aan ervaring kunnen vaak met een gesprek of met begeleiding verholpen worden."

Tien jaar na de wet op euthanasie wordt nog geen 2 procent van alle sterfgevallen in Vlaanderen voorafgegaan door euthanasie. Palliatieve sedatie, het opdrijven van pijnstillende middelen met

de dood als gevolg, wordt zeven keer meer toegepast. Dat is een onrustwekkende toename, zegt Johan Bilsen van de VUB, die vermoedt dat sommige artsen voor palliatieve sedatie kiezen om de papierberg te vermijden die de zeer strikt geregelde euthanasie met zich meebrengt. "Voor palliatieve sedatie bestaan er alleen richtlijnen, er is veel minder controle. In zeven op tien gevallen zijn het de arts en de familie die beslissen, naar de patiënt wordt niet geluisterd. En er worden niet altijd de juiste middelen gebruikt."